בעזה"י"ת

על התורה ועל העבודה

פרשת חקת

תשע"ט - גליון תשס"ג

זאת חוקת התורה אשר צוה ה' לאמר (י"ט, ב'). הכלל, כי טעמי התורה והמצות הם נעלמים מכל האדם, רק האדם צריך לעשות ולקיים כל התורה, מחמת ציווי ה' עליו לעשותם ולקיימם. וזהו הרמז 'זאת חוקת התורה', כל התורה והמצות הם חוקים אצלינו, כי אין נגלה לנו שום טעם מהמצות, רק עיקר קיום התורה והמצות יהיה מחמת 'צוה ה' לאמר', מחמת צווי ה' עלינו לעשות, אנו מחויבים לעשותם ולקיימם.

ובזה יבואר מה שצוה לעשות פרה לטהר מטומאת מת, כי הכלל, הנשמה והחיות אשר באדם, אשר הנשמה והחיות נחצב מתחת כסא הכבוד (זוה"ק ח"א קי"ג, א'), רוצה תמיד לעבוד את הבורא ברוך הוא בלי הפסק רגע אחד, רק הגוף אשר באדם אינו מניח, ויש מלחמה תמיד בין הנשמה והחיות עם הגוף, ואדם הזוכה מנצח את הגוף לעשות כרצון הנשמה. ולמה זה הגוף אינו רוצה לקיים התורה והמצות, מפני שאין משיג טעמי התורה והמצות, כי אם היה יודע טעמי התורה והמצות, היה הגוף גם כן רוצה לקיים המצות, רק שאינו יודע טעמי התורה, והנשמה נחצבת מתחת כסא הכבוד ומשיגה טעמי תורה והמצות, לכך רוצה תמיד לעשותם ולקיים בלי שום הפסק רגע, ואדם הזוכה מגביר הנשמה על הגוף לעשות ולקיים התורה והמצות.

ולכך אדם המת שהנשמה עולה למעלה ונשאר הגוף לבדו מטמא הגוף. ולכך קברי הצדיקים אינם מטמאים, כי הגופים מהצדיקים הם מזוככים עד שהגוף גם כן רוצה בקיום התורה והמצות, ולכך גם הגופים שלהם אינם מטמאים. וזהו הרמז 'זאת חוקת התורה',

פרשת בלק - בארץ ישראל

וירא בלק בן צפור את כל וגו' ויגר מואב וגו'. להבין הענין ממה נפשך, כיון שראה בלק היה לו לירא מפניהם ומפני מה ויגר מואב. לכן יש לומר פירושא דהאי קרא, דפסוק ויגר מואב מוסיף על ראיית בלק שראה את כל אשר עשה ישראל לאמורי וגם ראה המורא של המואב מפני העם וכי נמוגו בפניהם ולא קם עוד רוח בהם, ועל ידי זה התחיל לפחד גם כן עד שרצה לקחת קללת בלעם לעזרתו. ויש לנו עוד לומר, כי מחמת שראה את כל אשר עשה ישראל לאמורי והוא מלחמות סיחון ועוג כי היו צריכים להכריתם קודם כניסתן לארץ כידוע ליודעי חן. ואפשר שהבינו בעצמם בלק ובלעם שהם היו גם כן דוגמתם, לכן יראו לנפשם כיון שראו שישראל מתקרבים לארץ: ספר עבודת ישראל פרשת בלק

כסה כו' עין הארץ. היא הסתכלות ארציות שבנ"י האירו להיות הראי' רק אל הפנימיות בכל דבר. ולבטל הסתכלות חיצוני מה שנראה לכאורה בעין הגשמיי שיש התנגדות מעניני עוה"ז להקדושה. אבל באמת אינו רק הסתר ואחיזת עינים שלא לראות האמת. וע"ז חרה להם [ועמ"ש לקמן]: שפת אמת פרשת בלק שנת תרל"ב

יזל מים מדליו חז"ל דרשו הזהרו בבני עניים שמהם תורה יוצאת כו' שהכנעה אמיתיות להשי"ת הוא הדלי להמשיך המים מבאר מים חיים כמ"ש חז"ל יורדת למקום נמוך כמשל הדלי כפי מה שיורד למטה יותר עד המקור. כן מעלה מים. וכן הכלי לקבל מים חיים הוא הביטול להשורש. [והוא כדמיון השקה שמטהר כנ"ל]: שפת אמת פרשת בלק שנת תרל"ב

מחמת שהתורה הוא חוקה שאינו גלוי טעם התורה, ואין הגוף רוצה לקיים התורה, ואז הגוף מטמא אחר מותו כנ"ל, ולכך צוה השם יתברך לעשות פרה, לטהר מטומאת הגוף לבד שהוא מטמא במותו. ודו"ק: ספר קדושת לוי

זאת חוקת התורה וגו'. חוקה היא דבר בלא טעם זולת רצון המלך י"ת'. תמימה היינו שיתנהג בתמימות. זאת היא דרך העבודה הן לבחי' אשר אין בה מום והן לבחי' אשר לא עלה עליה עול, הן לצדיק אמת אשר בכל מדותיו לא נמצא מום וחסרון אלא כולם עולים בלהב אש השמימה בכלות הנפש, בכ"ז מוטב יתנהג בתמימות, מכיון שכל אופני השכליות כלא נחשבו לעומת הרצון לעשות רצונו י"ת"ש, והן לאותם אנשים שעדיין לא קיבלו עליהם עול מלכות שמים, גם המה יקבלו ע"ע להתנהג בתמימות ובבטחון בהשי"ת ובאופן זה יזכו להיטהר ולעשות רצונו י"ת': ספר דברי שמואל – סלאנים

וכל כלי פתוח אשר אין צמיד פתיל עליו טמא הוא (שם י"ט, ט"ו). רצ"ל מי שהוא מדבר כל מה שחושק ואין לו מחסום לפיו ובודאי לא ימלט שאינו מדבר לשון הרע ורכילות וניבול פה. וזהו וכל כלי פתוח, שפיו פתוח לדבר דברים בטלים. אשר אין לו צמיד פתיל עליו, רצ"ל שאין לו מחסום לפיו. טמא הוא, בודאי אדם כזה טמא הוא שמדבר לשון הרע ורכילות וניבול פה כנ"ל: ספר עבודת ישראל

במדרש לך אני מגלה טעמי פרה ולאחרים חוקה. כי הטעמים הם למעלה מן הטבע. לכן נאמר במד' כי אותם התינוקת שלא טעמו טעם חטא היו יודעין לדרוש מ"ט פנים טהור כו'. ומרע"ה שהי' איש האלקים ממש והי' דבוק בתורה

על התורה ועל העבודה

שבכתב נגלה לו טעמי פרה ולמטה היא חוקה וכ' ויקחו אליך ע"י שנתבטלו בנ"י אל הצדיק שהוא למעלה מן הטבע יכולין להשיג ג"כ בכלל הטעמים: שפת אמת - תרל"ה

ברש"י לפי שמונין את ישראל מה טעם יש בה כתיב חוקה כו' אין לך רשות להרהר כו'. אין מובן התירוץ. אך כי ודאי יש טעם לכל חקה רק שא"א להבין הטעם עד שמקבלין המצוה כחוקה בלי טעם. וע"ש זה נק' חוקה. כי כן רצונו ית' לקיים המצוה בלי ידיעת הטעם. וכפי האמונה ורצון לקיים המצוה בלי ידיעת הטעם כמו כן זוכין אח"כ לקיים בידיעת הטעם. כי הטעם הוא דבר רוחני שאין בו ממש וכפי שאדם מתרחק מגשמיות יוכל להרגיש טעם חוקי השי"ת. וכ"כ במד' תינוקת שלא טעמו טעם חטא ידעו לדרוש במ"ט פנים כו'. וכן מבקשין יגלה לן טעמי כי הטעמים נסתרים כנ"ל. ועבודת האדם להביא הטעמים לידי גילוי. ובשבת מתגלה יותר כי שבת הוא בחי' הטעמים של ימות החול. [וכן עבודת האדם בחול צריך להיות כדי שיוכלו לעלות בש"ק] ופשוט שבשבת מתגלה פנימיות של כל דבר והוא הטעמים כנ"ל וז"ש טועמי' חיים זכו כו': שפת אמת שנת תרל"ב

ברש"י ז"ל גבוה שנתגאה וחטא ישפיל עצמו כו'. ולמה יתכפר החטא ע"י שמשפיל עצמו בלבד. אך כי ודאי עיקר החטא מגיאות שמסלק מלכות שמים ממנו שאם הי' ברור לאדם שכל החיות מהשי"ת וכגרזן ביד החוצב לא הי' מציאות לחטוא ולכך המתגאה כעע"ז. וע"י שבא לבחי' השפלות כנ"ל שמכיר האמת ממילא נמחק החטא כי בלי תשובה כראוי לא יוכל להשפיל עצמו כנ"ל. והכנעה זו היא היראה שקודמת לכל. ובגמ' יראת ה' כו' אוצרו אין כו'. משל העלה חיטים ולא עירב קב חומטין מוטב שלא העלה כו' מערב אדם קב חומטין ואינו חושש ע"ש שבת פ"ב. כי קיום כל דבר מצוה צריך להיות ע"י יראה שיהי' מעורב חיות השי"ת במעשה המצוה וע"ז יעשנו כראוי. וכמו שאינו אונאה מה שחסר תבואה במקום הקב ע"י שע"ז מעמיד החיטים כן בכל מצוה אף שע"י הישוב הדעת תוך המעשה ממש שיהי' ביראה אף שיתבטל מעט מגוף המעשה אינו חשש כי היראה מקיים כל המעשה כנ"ל. וזה נצרך לידע. וז"ש א' הממעיט כו' שיכוון לשמים כנ"ל: שפת אמת – תרל"א

יאסף אהרן אל עמיו (כ' כ"ד) כלומר מדתו וצדקתו של אהרן יכנס ויאסף בתוך עמיו כלומר לבל יאבד צדקתו וקדושתו מזרע ישראל: ספר בוצינא דנהורא

באר חפרוה שרים כו' אא"ז מו"ר ז"ל הגיד פי' הבאר שהוא תורה שבע"פ שצריכין למצוא מעצמו הארת התורה הגנוזה בכל דבר כו'. שרים הם המושלים ביצרם. כרוה נדיבי עם ע"י ששומרין הנדיבות והרצון שבלב רק להשי"ת ע"ז יכולין למצוא בכל מקום הארה הגנוזה. במחוקק ע"י כח החק שנתן השי"ת בכל דבר שצריך האדם לשמור עצמו שלא לצאת מחיות הפנימיות מחוקה הנ"ל לחוץ. ועכ"ז במשענותם שג"כ צריך האדם לידע כי אינו זוכה לשום דבר רק ע"י שבוטח בהשי"ת כי הוא עוזר לכל דבר כמ"ש מתנה כו': שפת אמת - תרל"ב

לטהר טמאים

דבר ברור וגלוי שהטומאות והטהרות גזירות הכתוב הן ואינן מדברים שדעתו של אדם מכרעתו והרי הן מכלל החוקים וכן הטבילה מן הטומאות מכלל החוקים הוא שאין הטומאה טיט או צואה שתעבור במים אלא גזירת הכתוב היא והדבר תלוי בכוונת הלב ולפיכך אמרו חכמים טבל ולא הוחזק כאילו לא טבל ואעפ"כ רמז יש בדבר כשם שהמכוין לבו לטהר כיון שטבל טהור ואע"פ שלא נתחדש בגופו דבר כך המכוין לבו לטהר נפשו מטומאות הנפשות שהן מחשבות האון ודעות הרעות כיון שהסכים בלבו לפרוש מאותן העצות והביא נפשו במי הדעת טהור הרי הוא אומר וזרקתי עליכם מים טהורים וטהרתם מכל טומאותיכם ומכל גלוליכם אטהר אתכם השם ברחמיו הרבים מכל חטא עון ואשמה יטהרנו אמן וכו' רמב"ם יד החזקה - הלכות מקואות פרק י"א

...ובזה יש חילוק בין המצוות דיש שכל אחד מרגיש וטועם בלבו אור הקדושה הנכנס ללבו בעשייתה. ויש שנעלם אצל רוב בני אדם זולת אצל יחידים כמשה רבינו ע"ה שטעם טעימת כל המצוות בלבו כמו שאמרו (במדבר רבה י"ט, ו' ותנחומא חקת ח') לך אני מגלה טעמי פרה ולאחרים חוקה דעל כן נקרא איש האלהים וכן כל אחד כפי מדריגתו אבל ברוב בני ישראל הוא דרך חוק. וכו' : קונטרס דברי חלומות - אות י"ד – ר' צדוק הכהן מלובלין

יוצא לאור ע"י מכון בית צדיקים - שידלוב סטאשוב
A project of Cong. Tiferes Zvi - Mailing address:
714 Park Ave Lakewood NJ 08701-2025;
ברשות ובהדרכת גדולי התורה chizuk620@gmail.com
לקבל הגליון, בלה"ק ובענגליש, או שיעור באידיש,
וכן להקדיש גליון לזכות, לרפו"ש, לע"נ או לזכות את הרבים
- אחב"י ביותר מד' אלף מקומות בעולם קע"ה כ"י להתקשר להנ"ל, ידידכם נפתלי הירצל גאנצווייג
Contact us to dedicate etc. received by thousands globally

לקבל שיעור באידיש {בערך 25 מינוט},
או דברי תורה, גליון "באר היטב" בענגליש, נא להודיענו
לימוד אור החיים הק' בחבורה ליל ששי 8:30 pm

לע"נ זקיני ר' מנשה בן הרה"ג ר' שבתי ע"ה גראבלאווסקי
נלב"ע כ"ה סיון תשל"ב תנצב"ה
מנו"כ בהר הזיתים ירושלים תובב"א

הוציא יקר מזולל, העמיד תורה ומצות לצעירי ישראל בארה"ב, ורבים השיב מעון